REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi a următórele Birourĭ de anuncĭurĭ:
În Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 287. Braşov, Sâmbătă 30 Decemvrie. 1900.

Ungaria şi naţionalităţile.

Ḑilele acestea a apărut în „Münchener Allgemeine Zeitung“ un articul scris de corespondentul dela Peşta al acestei foi, care se încércă a da o icónă a mersului politicei unguresci în 1900.

Acest articul nu spune nimic, ce ar fi nou pentru noi. Cu tóte acestea este de remarcat modul espunerei situaţiunei la încheierea anului şi coloritul, ce-l dă informatorul fóiei germane icónei pe care ni-o presintă. Nu mai trebue sĕ spunem, că autorul se uită prin ochelarii raţionamentului politicei germane. Acésta se înţelegea de sine, fiind articulul scris pentru o fóie germană. Ca o urmare tot aşa uşor de înţeles este, că nisuinţele politice ale ministrului preşedinte Szell sunt privite de acelaşĭ scriitor cu simpatiă, căcĭ ele nu displac, mai ales în ce privesce raporturile Ungariei cu Austria, cercurilor politice oficiale germane şi autorul plécă dela presupunerea, că într'adevĕr primul ministru Szell voesce sĕ creeze un sistem de guvernare după „lege, drept şi dreptate“.

D-l Szell, ḑice fóia germană, voesce sĕ conducă corabia statului cu încetul în apele ideilor şi principiilor de om de stat ale lui Francisc Deak ca al căruĭ succesor se privesce.

Tóte acestea s'au spus de atâtea-orĭ în cei doi anĭ din urmă de către foile germane. Ceea-ce însĕ pare a fi părere mai originală este afirmarea, că deşi procesul de străformare înainteză încet, aşa că mulţĭ dubitéză în serios că va succede, totuşĭ „sĕ vĕd deja conturele regenerărei în întréga viaţă de stat“ şi că „şi în sînul marelui public s'ar simţi deja un reveriment produs mai ales de faptul, că ministeriul Szell nu voesce sĕ fiă continuarea dominirei de partid a lui Tisza şi Banffy“...

Corespondentul fóiei germane nu spune, ce înţelege sub „marele public“, noi însĕ credem, că înţelege şi publicul naţionalităţilor, căcĭ décă nu, cu greu ar puté vorbi de „mare public“ când vorbesce despre statul întreg.

Şi érăşĭ nu mai e de lipsă sĕ asigurăm, că în ce privesce publicul naţionalităţilor, carĭ representă majoritatea covirşitóre a poporaţiunei statului, nu se observă nicĭ un reveriment în sensul, că guvernul Szell ar fi început a-i câştiga încrederea. De unde urméză, că totuşĭ numai de publicul maghiar póte fi vorba când se vorbesce de începuturile „cuceririlor operei de regenerare a guvernului Szell“. Şi e mare întrebare, décă şi acest public simte în serios schimbarea de care vorbesce informatorul fóiei din München.

Cumcă naţionalităţile nu pot fi numĕrate între acele pretinse masse conduse de vederĭ atât de optimiste faţă cu nisuinţele regimului Szell, o constată implicit însuşĭ corespondentul din cestiune când ḑice: „Cestiunea principală a politicei interióre a Ungariei, cestiunea naţionalităţilor, n'a făcut nicĭ în anul acesta un pas mai aprópe de resolvarea ei“. Perfect adevĕrat! Dér faţă cu astfel de constatare este fórte slab acel „déră“ prin care informatorul din Pesta sĕ încércă a-o mai slăbi.

Déră — ḑice el — merită totuşĭ a fi înregistrate declarările făcute în parlament de d-l Szell asupra acestei cestiunĭ, accentuarea luĭ, că şi dênsul voesce „edificarea statului unitar naţional maghiar“, între marginele acestui stat însĕ „trebue sĕ li-se dea şi „cetăţenilor“ nemaghiarĭ ocasiune şi teren spre a-şĭ cultiva şi întări particularitatea lor naţională şi cultura lor“.

Orĭ una, orĭ alta. De-odată nu se pot cultiva sentimente şi culturĭ diferite naţionale. Informatorul luĭ „M. Allg. Zeitung“ pare a crede însĕ ceea-ce ḑicea mai deunăḑĭ „Siebenbürgisch Deutsches Tagblatt“ că într'un stat naţional maghiar, cum l'au croit şi vor sĕ-l edifice aderenţii lui Deak şi ai lui Tisza, póte sĕ se desvólte şi sĕ dăinuéscă şi naţionalităţile cu cultura lor.

Mai atribue autorul ca un merit ministrului preşedinte Szell, că a refusat delăturarea séu modificarea „radicală“ a legii de naţionalităţĭ, ce au cerut'o şoviniştiĭ maghiarĭ şi că declaraţiile lui ar fi produs o bună impresiune.

Póte că ar fi produs acéstă impresiune, décă d-l Szell ar fi apĕrat în adevĕr causa dréptă a naţionalităţilor, respingênd atentatele proiectate. Însĕ dênsul s'a mărginit a capacita pe cei din dietă, că delăturarea legii de naţionalităţĭ ar produce prea mult sânge rĕu înafară chiar şi că politica ungurésca şĭ-ar puté face mendrele mult mai bine, esistând legea de naţionalitate şi mai departe pe hârtiă. Aşa apoi avea mai mult înţeles propoziţiunea următóre: „Deóre-ce însĕ realitatea nu consună cu declarările ministrului preşedinte, acea impresiune n'a putut avea un efect durabil“.

Lucrurile stau dér în realitate aşa, că rĕmâne numai acea aşteptare vagă, că munca de reconstruire a guvernului Szell „tinde de a lecui neajunsurile şi relele, ce le-a produs un sistem de aprópe 25 de anĭ, dér acéstă lucrare este de tot grea“.

Póte fi că Szell are planurĭ marĭ de reconstruire. Trebue sĕ constatăm însĕ, că până acum n'am vĕḑut nicĭ un semn serios, că aceste planurĭ s'ar estinde şi asupra naţionalităţilor, în sensul de a delătura plângerile şi nemulţumirile lor şi a-le împăca.

Şi totuşĭ corespondentul dela Budapesta al fóiei din München asigură sus şi tare, că *cestiunea principală* a politicei interióre a Ungariei este şi rĕmâne cestiunea naţionalităţilor.

Ungurii şi Austriacii. Vorbirea, ce a ţinut'o Dr. *Baernreither* în Praga asupra pactului economic austro-ungar, a alarmat întréga pressă maghiară. Nu se aşteptau Ungurii, ca tocmai un „amic al pactului“ sĕ vină şi sĕ spună, că décă e vorba de formule, atuncĭ nu numai Szell, ci şi guvernul austriac va sci sĕ afle o formulă prin care sĕ se garanteze *interesele Austriei* în ce privesce pactul economic. Cea mai rea impresiă a făcut'o la politicianii maghiarĭ acea parte a vorbirii lui Baernreither în care a ḑis, că pactul încheiat cu ajutorul §-lui 14 nu póte conta la o majoritate în cameră, — cu alte cuvinte Austriacii pot sĕ priméscă orĭ sĕ refuse aplicarea acestui paragraf şi se pună în faţa lui voinţa representanţilor poporului.

Foi guvernamentale ca „Budapesti Hirlap“ şi altele încep chiar sĕ ameninţe cu *separaţiunea economică*. Orĭ veţĭ primi pactul actual — ḑic ele — orĭ nu primiţĭ nimic, adecă sĕ ne despărţim! Apoi invită pe bărbaţii de stat austriacĭ sĕ spună în faţa poporului adevĕrul, adecă sĕ-i spună, că pentru acum este imposibil de a-se încheia un alt pact cu Ungaria, fiind-că adĭ Ungaria stă pe basa tarifului vamal autonom. (!)

Disputa acésta se va mai continua de sigur acum în ajunul întrunirii noului parlament austriac. Tot curagiul desfăşurat însĕ de Ungurĭ nu le va folosi nimic.

Intărirea fruntariei de către România? Organul şovinist-apponyist-szellist „*Budapesti Hirlap*“ n'are altă trébă mai urgentă, decât a pleda pentru întărirea fruntariei de către România. Acésta întărire o declară neapĕrat de lipsă. „Deşi“ ḑice numita fóiă, „politica esternă de astăḑĭ a României e favorabilă monarchiei nóstre, nu se scie ce póte aduce ḑiua de mâne; căcĭ se scie, că în casul unui even-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

In preajma lui Ionescu.

— Schiţă. —

Fine

Amintirea acelor ḑile de grele nevoi umplù inima lui Ionescu de un fel de duioşie poetică:

— Ah, domnişóră, fără compliment, ţĭ-o mărturisesc, m'ai mişcat. Dér ia spune-mĭ, ce romanţă e aceea, pe care aţĭ cântat'o mai cu foc — scii — când ţineai mâna la inimă?

Fata se roşi. Preotésa leşinase de rîs:

— Vai, ce comic eştĭ!

Serafima fugi înăuntru.

Mĕ duc s'o împac — ḑise Ionescu.

Şi se luà după dênsa.

— Domnişóră, domnişóră, mĕ ierţĭ?

Ea întrà în salon şi luând după masă un album, îl întinse lui Ionescu:

— E aicĭ romanţa, care-ţĭ place: „*Suspine crude peptu-mĭ sdrobesce*“: mĭ-a scris'o Tică, vĕr'meu. Vrei sĕ ţĭ-o scriu şi eu D-tale.

— A, mulţumesc! Aşĭ avea un suvenir scump, din mânuşiţa D-tale!

— Trenc! Flécurĭ!

Ionescu încremeni. Nu cumva o insultase?

Insĕ dênsa lăsase ochii în pămênt, ca un copil şiret.

— Ai D-ta alte grijĭ mai marĭ, decât mine — ḑise ea în vêrful buzelor.

Ionescu bĕuse cam mult vin la masă, cam mult rom la cafea şi cam multă vişinată în urmă. O căldură binecuvêntată, o fericire neînţelésă îl făceau sĕ vadă lumea în roz: s'ar fi dat prins, sclav de bunăvoe la cel dintâiŭ atac.

Işĭ simţia bătăile inimei şi le asculta în linişte, nesciind ce sĕ facă. Serafima îi pàrù un înger fără sémăn. Ce pestrui! Ce îmbrăcăminte largă! Totul acum era lustruit, neted. Ce ar fi, adecă, décă ar cere-o de nevastă! Ce viaţă senină ar duce amêndoi! Ce bine l'ar înţelege fata asta dela ţéră, drăguţă, muncitóre, nevinovată, fără pretenţie! Fù gata sĕ se apropie de dênsa. sĕ-i sărute mâna, sĕ-i şoptéscă vechiul şi nemuritorul cântec al dragostei...

Făcù un pas, însĕ îi fù frică; atât de frică, încât fugi cu albumul afară, unde preotésa şedea pe gândurĭ, lângă ceştile de cafea golite.

— Unde e părintele?

— S'a dus sĕ-ţĭ culégă nisce cireşĭ altoite. Nu sci, ce mult ţine la D-ta; ḑice, că după ce vei veni dela mănăstire sĕ stai la noi o sĕptĕmână, că te duce d-lui cu brişca nóstră la gară...

Ionescu asculta rĕsfoind albumul. Erau acolo cugetărĭ, dedicaţii, fragmente de poesii franţuzescĭ şi românescĭ, tote cu ortografia greşită:

„Până când piatra cea négră
A mormêntului cel trist
Va astupa pe vecie
Péna mea cea de artist,
Eu voiŭ cugeta la tine,
Vara mea cea mult iubită,
Care pe albumu-acesta
Eştĭ pe sóorţă iscălită“.

Tache Iliescu,
Elev gradul III telegrafo-postal.

„Orĭ unde vei merge, orĭ unde vei călca,
Gândesce-te la mine şi nu mĕ uita“.

Fer ghiz mai nix.
Vara ta Miţa.

„Serafimo nume sfânt,
Ce caţĭ tu pe-acest pămênt?
Îngerii n'au loc în cerurĭ,
Séu venişĭ cu daraverurĭ?

Adu-ţĭ aminte de vĕrul tĕu.
Scarlat Georgescu.
Elev seminar clasa V.

Mai scrisese: Riţa Ştefănescu, învĕţătóre, *Hellenne* Gheorghiu, Vetuca Vasilescu; precum şi: Nae Cristescu, comerciant de delicatese fine; Jorj Doiceanu, amploiat la tribunal, Anastase Protopopescu, elev guard de geniu reangajat; întrun cuvênt, destui.

Ionescu făgădui, că va scrie şi el ceva, când se va întórce dela mănăstire.

Serafima venise pe nesimţite şi se aşeḑase lângă preotésa.

— Mâne vĕ dau şi eu romanţa promisă, ḑise ea.

— Mulţumesc...

In acest timp, în prag se ivi o femee cu ochii marĭ şi stinşĭ, cu îmbrăcămintea neîngrijită.

Preotésa şi Serafima rămaseră încremenite.

Necunoscuta începù sĕ vorbéscă.

— Uite, Domnule, nicĭ la masă nu m'a lăsatără sĕ viu, nicĭ când vin alţĭ mo-

tual rĕsboiu ce s'ar nasce între Austro-Ungaria şi Rusia, România nu s'ar puté degaja de angajamentele luate atuncĭ, când a întrat şi ea în tripla alianţă, ci va fi silită sĕ se desfacă de acésta alianţă şi a merge érăşĭ cu Rusia. Pentru-că, décă ar merge cu Austro-Ungaria şi din luptele purtate ar eşi biruitóre Rusia, România ar fi încorporată fără dór şi póte la Rusia şi naţiunea română şĭ ar pierde nu numai independenţa, ci şi naţionalitatea şi libertatea sa culturală; pe când mergênd cu Rusia, chiar décă ar învinge Austro-Ungaria, şĭ-ar pierde cel mult independenţa, nu însĕ şi limba. De aceea, conchide „Bud. Hirl." graniţele spre România trebuesc întărite, pentru-că Ungaria nu póte avé încredere în România".

Alegerile în Austria. Alaltăerĭ a ales Curia a patra în Austria-de-jos, Tirol, Silesia, Voralberg, Salzburg, Goriţia şi Istria. Alegerea de alaltăerĭ — spune o telegramă din Viena — n'a schimbat întru nimic proporţia numerică a partidelor. Nou este, că în Austria-de-jos cei din partida poporală germană şi social-creştinii au schimbat câte-va mandate. Faptul, că în Meran a fost ales Dr. *Dipauli* contra voinţei sale, se esplică ca o firmă hotărîre a partidului poporal catolic de a avé pe Dr. Dipauli şi în viitorul parlament.

Rusia în China.

Rusia a obţinut un mare succes diplomatic faţă cu China. Mai mult, ea a făcut în linişte şi fără sgomot o cucerire teritorială din cele mai însemnate.

Scim, că ḑilele trecute o fóiă englesă rĕspândise scirea, că în timp ce puterile aliate negociau cu China asupra condiţiunilor de pace, Rusia a încheiat cu „imperiul ceresc" o învoială separată, în virtutea căreia China autoriséză pe Rusia de *a ocupa provisoric provincia Föngtien din Mandsuria şi de a institui acolo administraţia rusésca.*

La început scirea fóiei englese părea cu totul neverosimilă, dat fiind, că în sensul unei înţelegerĭ anterióre între puterĭ, acestea se obligaseră a nu face cucerirĭ teritoriale în China. N'au trecut însĕ decât abia câte-va ḑile şi oficiul rusesc de esterne din Petersburg a *confirmat*, că convenţia între Rusia şi China s'a făcut aevea şi că ea a luat de fapt în posesiunea ei provincia Föngtien. Rusia — ḑice oficiul rusesc de esterne — nu are prin acésta ocupaţiune alt scop, decât de a urmări cu atenţiune din acésta provincie interesele ei faţă cu China şi celelalte puterĭ.

Esplicaţia acésta, firesce, nu póte sĕ mulţămescă câtuşĭ de puţin cu deosebire pe Germania şi Anglia, dér nicĭ pe celelalte puterĭ interesate în Extremul Orient. Este dór' bine cunoscut, că unde odată Rusia şĭ-a pus piciorul, de acolo nu şi-l mai ia nicĭ-odată. Cu atât mai puţin şi-l va lua ea din Mandsuria, la care rîvnesce de anĭ mulţĭ şi pentru a cărei ocupaţiune politica ei a lucrat constant şi conscient. Deja la începutul isbucnirei rĕsboiului între China şi marile puterĭ, preocuparea principală a Rusiei a fost acésta ocupaţiune, spre care scop a şi concentrat în provincia numită o armată puternică şi a organisat îndată administraţia militară.

Provincia *Föngtien*, devenită acum teritoriu rusesc, este de mare importanţă strategică şi de comunicaţiune. Ea se estinde în jos aprópe până la murul chines şi garantéză Rusiei influenţă preponderantă în Peking. Astfel dér diplomaţia rusésca a sciut sĕ câştige un teritoriu însemnat, fără de a-o rupe formal cu principiul stabilit de puterĭ, după care este de a-se scuti integritatea teritorială a imperiului chines.

Din streinătate.

Constituţia Cretei. „Politische Corr." publică proiectul de constituţiă a Cretei, care prevede următórele disposiţii principale:

Se recunósce dela început suveranitatea Pórtei otomane şi primul articol precisézā, că insula Creta constitue un *stat autonom.* Limba oficială a Cretei este cea *grecéscă.* Instrucţiunea este obligatorie. Libertatea pressei asigurată. Lista civilă a principelui George, guvernator al insulei, se fixéză cu 200,000 lei anual. Deputaţii camerei sunt aleşĭ de popor. Principele-guvernator are dreptul sĕ numéscă 10 deputaţĭ. Legislatura va fi de doi anĭ. Libertatea religiósă şi serviciul militar obligator. In ceea-ce privesce libertatea pressei, pentru editarea fiă-cărui ḑiar se depune o cauţiune de 2000 lei. După cincĭ anĭ constituţia va fi revisuită.

Noul ministru de esterne rusesc. Contele Lambsdorff, care a condus în mod interimal cincĭ lunĭ de ḑile afacerile ministeriului rusesc de esterne, a şi fost numit mai ḑilele trecute din partea Ţarului în mod definitiv de ministru de esterne. Acéstă rapidă avansare a lui Lambsdorff a surprins mai ales lumea politică rusésca, căcĭ deşi Lambsdorff a fost considerat şi până acum ca „mâna dréptă" şi eventual şi locţiitor interimal al orĭ-cărui ministru de esterne, totuşĭ nimenĭ nu se aştepta, ca un om deşi fórte activ, dér cu o ambiţiune puţin desvoltată cum e Lambsdorff, sĕ ajungă unde a ajuns. Şi totuşĭ Lambsdorff din voinţa Ţarului e ministru de esterne, ceea-ce numai aşa se póte esplica, că Ţarul e pe deplin mulţămit cu politica de cincĭ lunĭ a lui Lambsdorff, mai ales în ceea-ce privesce cestiunea chinesă. Numirea de ministru de esterne a lui Lambsdorff coincide cu încheierea convenţiunei ruso-chinese referitóre la Mandsuria, convenţiune dela care în Petersburg se speră marĭ succese pentru viitor. De altmintrelea noul ministru rusesc de esterne e unul din diplomaţii mai moderatĭ ai Rusiei.

Politica Statelor Unite. In Senatul din *Washington* se desbate tocmai acum proiectul de rĕsboiŭ. Senatorul *Lodre* a ţinut în şedinţa de alaltăerĭ un discurs remarcabil, ocupându-se şi cu politica comercială a Statelor-Unite. El ḑise între altele, că deja s'a început lupta comercială cu Europa şi lupta acésta nu se póte sfîrşi, decât cu supremaţia comercială şi economică a Statelor Unite asupra lumii întregĭ. Oratorul nu se teme de pericolul, ce ar consta în lupta critică cu óre-care din naţiunĭ, accentuéză însĕ, că e de lipsă ca Statele-Unite sĕ susţină o armată puternică şi o flotă tare, pentru a-se apĕra drepturile ţĕrii în contra orĭ-cărui inimic estern.

SCIRILE ḐILEI.

— 29 Decemvrie v.

5335 emigranţĭ într'o lună. Oficiul statistic central din Budapesta publică în organul sĕu „Sztatisztikai Havi Közlemények" nisce date interesante cu privire la emigrările în luna Noemvrie 1900. După numita publicaţiune s'au dat cu totul în Ungaria propriu ḑisă, în Transilvania şi Fiume 5082 de pasapórte, dintre carĭ ministerul ungaresc a dat 5039, ér ministru à latere 36. Proprietarii acestor pasapórte au avut cu ei alţĭ 1678 soţĭ de călĕtoriă. Cele mai multe pasapórte s'au dat locuitorilor din comitatele Sibiiu (476), Braşov (448), Zempliu (340), Treiscaune (313), Şaroş (302), Ciuc (278), Scepuş (177), Alba-inf. (175), Făgăraş (154), Abauj Torna (131), Baci-Bodrog (115), Marmaţia (113), Borşod (110). Mai departe în Budapesta (150), Timişóra (56), Panciova (74), Vêrşeţ (41). Dintre emigranţĭ au plecat: în *România* 1488, în Rusia 58, în alte părţĭ ale Europei 2183, în America 1339. In Croaţia, Slavonia s'au dat 1575 pasapórte. — Cifrele aceste sunt destul de elocuente.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au mai intrat. a) Dela familia Pop din Tohanul-vechiŭ în amintirea rĕposatului Nicolae Pop, proprietar în Tohanul-vechiŭ: **20 cor.** b) Dela D-l *Dr. Hosanu*, Braşov, ca rĕscumpĕrare a felicitărilor de anul nou: **10 coróne.** c) D-l Iosif *Puşcariu*, advocat, în loc de felicitărĭ de an nou, la fundaţiunea „*Bologa*": **10 coróne.** d) Dómna M. C. din Iaşĭ **20 Lei** (19 cor. 09 banĭ).— Priméscă nobilii donatorĭ cele mai vii mulţumite. — *Administraţia fondului.*

Isprăvĭ bulgăresci. Mai mulţĭ bandiţĭ bulgarĭ s'au întrodus într'o nópte la un notabil turc din oraşul Ecaterina şi i-au luat mai multe sume de banĭ. După aceea l'au asasinat. De asemenea, în satul *Ianoto* au luat ca sclavĭ doi bărbaţĭ şi patru copii, pe carĭ după-ce i-au plimbat prin munţĭ, i-au măcelărit, vĕḑênd că nu pot lua nicĭ un ban. — Ḑiarul „Tachidromos", care apare la Constantinopol, primesce din Andrianopol scirea, că în acel Vilaet bandele bulgare operéză ḑiua 'namiaḑa mare. Au atacat satele Maliarista şi Găvidge şi le-au jefuit. Pe notabilĭ în special i au despoiat de tot avutul lor. Mulţĭ au plătit o rescumpĕrare de 200 lire.

Liceul român din Bitolia. Acest liceu este fondat de 20 de anĭ. De câţi va anĭ el şĭ-a făcut un nume aşa de bun, încât încep cu toţii sĕ-l invidieze, graţiă unor profesorĭ eminenţĭ, carĭ întroducênd în învĕţământ metóde nouĕ şi practice şi dând desvoltarea, ce merită musicei corale şi instrumentale, au dat tot-odată liceului o nouă viéţă. Elevii acestui liceu sunt superiorĭ elevilor dela tóte liceele din Macedonia. Se propun în el limbile: francesă, turcă, germană, grécă modernă, sciinţele reale etc., aşa că absolvenţii liceului au obţinut prin concurs mai multe posturĭ de ale statului.

O cântăréţă română. Dómna Maria Demtrescu-d'Asty, s'a întors din streinătate, unde plecase spre a-se perfecţiona în arta musicală. Ḑilele aceste a debutat în Teatru Naţional din Bucurescĭ în opera „Traviata" cu mult succes.

Din Bitolia i-se scrie „Peninsulei Balcanice", că ḑilele trecute s'a ţinut la Metropolie un consiliu. Eforii uitând, că este de faţă şi archiereul grec, au dat'o pe *românesce.* Cât ce-i auḑi archiereul grec, începù sĕ-i ocăréscă şi sĕ le spue, că dă afară pe toţĭ, décă vor mai discuta în limba „ţigănéscă". Acésta purtare necuviinciósă a archiereului a indignat cu drept cuvênt pe Eforii românĭ şi se asigură, că décă se va purta tot aşa, archiereul are sĕ fiă pus la locul sĕu.

Nouă fabrică de zahar în Ungaria. Se anunţă din Praga, că este plănuită înfiinţarea unei marĭ fabricĭ de zahar în Ungaria c'un capital în acţii de 5,000,000 coróne şi că ĭi este asigurat acestei întreprinderĭ sprijinul statului. Deja s'a început subscrierea acţiunilor.

Dar de sĕrbătorĭ. Ca în toţĭ anii şi anul acesta dómna Eva *Pcnozi* în memoria fiĭcei sale rĕposate a distribuit prin domnii C. Stăncescu, fost director la Teatrul Naţional, şi M. Popiteanu avocat, la 65 de vĕduve şi sĕrace din Bucurescĭ 40.000 klg. lemne. Fapta vorbesce dela sine.

Waldersee — principe. Ḑiarul frances „Cri de Paris" aduce scirea, că în cercurile înalte din Berlin se vorbesce, că la 18 n. c. aniversarea ducentenară dela proclamarea regatului prusian, împĕratul german Wilhelm II va da mareşalului Waldersee titlul de principe cu atributul unui oraş sĕu ţinut din China.

Un fiiu de arap la Majestatea Sa. Din Viena se scrie, că în 8 Ianuarie n. a apărut în sala de audienţe dela palat un fiiu de arap însoţit de un pater jesuit, ca sĕ céră o audienţă la Majestatea Sa monarchul. Tînĕrul arap e în vîrsta de 15–16 anĭ, originar din Zambezi, de unde a fost rĕscumpĕrat din sclăviă cu preţul de 50 cor., sumă colectată de studenţii din Innsbruck. Arapul fù increştinat şi a primit numele de *Petrus Caninius*; e fórte inteligent, învaţă cu sîrguinţă. Avênd dorinţa de a-se face preot catolic, misiunea jesuită îl va trimite în Portugalia. Tînĕrul arap vorbesce fluent spaniolesce şi nemţesce. Monarchul l'a primit fórte afabil. La finea audienţei, arapul ḑise: „Eu şi fraţii mei ne vom ruga tot-déuna pentru Majestatea Vóstră, pentru rudele Maj. Vóstre şi pentru puternicul vostru imperiu".

Zeppelin decorat de împĕratul Germaniei. Din Berlin se telegraféză, că contele Zeppelin a ţinut alaltă-erĭ la societatea colonisatorilor germanĭ o prelegere des-

---

safirĭ, tot aşa mĕ chinuesce şi mĕ gonesce amêndouĕ, că nu sciu ce au cu mine, că tot de mine se isbesc şi mĕ ia la ocărĭ şi...

Preotésa, desmeteciă din surprindere, se ridică iute, o întrerupse din vorbire şi o duse cu sila înăuntru.

Serafima vĕḑù cum Ionescu rĕmăsese aiurit înaintea acelei umbre de femee, pe jumĕtate nebună, vorbind fără rost, fără punct, rĕsărită aşa din senin.

— E sora părintelui, ḑise ea. Nu te teme; elle ne fait rien: elle est *cam... fou* elle *siufre* la pauvre!

Preotésa veni, gâfăind de indignare şi de obosélă.

— Ce ne pate sufletul, domnule, cu zăltata asta... E soră cu...

— Sciu; mĭ-a spus domnişóra Serafima tot, ḑise Ionescu, — mai mult pentru ca sĕ arete, că pricepuse franţuzésca Serafimei.

— *Oui*! ḑise Serafima, care era încă sub impresia vorbelor, pe care le rostise cu destulă emoţiune şi témă. O, de-ar fi sciut ea, că Ionescu nu înţelesese nimic...

Trăsura era gata. Ionescu fù condus până la pórtă de tótă familia.

— Va sĕ ḑică, mâne te aşteptăm cu masa, ḑise popa.

De alăturĭ se auḑi da-odată o voce de femee.

„Păi da... firesce... lesne sĕ te pricopsescĭ, sĕ-ţĭ facĭ doiletурĭ şi gabrioleturĭ cu banĭ de furat... păi da... firesce... Aşa popă cine nu scie..."

Era vecina, nevasta notarului, cu care preotésa se certase de curênd. Ḑicea tóte acestea tare, ascunsă după un tufiş, ca sĕ auḑă şi *domnu inspector* ce fel de ómenĭ sunt dumnealor.

După ce trăsura se depărtă, preotésa se întórse către partea de unde se auḑise vorbind. Făcù mânile pumnĭ şi le lovi una de alta:

— Sic! că n'a ascultat la clevetirile dumitale cucónă! Sic...

Vrù sĕ mai urmeze, dér popa o tîrî cu sila în casă.

Numai Serafima rĕmăsese în pórtă, cu ochii pe şosea, urmărind norul de praf, ce se pierdea din ce în ce în zare. O mâhnire neînţelésă îĭ strîngea inima. Incercà sĕ cânte romanţa, dér nu-i fù cu putinţă. Se mai uità pe drumul pustiu; oftà adênc: „Par'că a fost un vis!" Nóptea până târḑiu scrise şi transcrise în ḑecĭ de rênduri „Suspine crude". Rupea hârtiile; era nemulţumită de cea mai mică greşélă. La urmă păstrà una cu litere mai marĭ, împodobite cu mai multe florĭ; jos scrisese: „Suvenir dela S."

Apoi voì sĕ se culce, dér nu putù sĕ adórmă, căcĭ gândul îĭ fugea de colo până colo; pretutindenĭ vedea pe Ionescu. O mai chinuia apoi şi grija, că nu scia cu ce cuvinte mai alese sĕ-l întêmpine când îĭ va da romanţa. In urmă se hotărî sĕ-i spună ceva tot pe franţuzesce. Se dete jos, luà metoda lui Ahn şi începù sĕ o rĕsfoéscă.

Ḑorii ḑilei o găsiră deştéptă. A doua ḑi era galbenă la faţă; dusă pe gândurĭ, căuta singurătatea. Insĕ Ionescu nu veni şi nu mai veni nicĭ în ḑilele următóre.

— Sĕ scii, că s'o fi supărat, ḑicea cóna preotésa. Dómne, şi ce rĕu îmĭ pare, că ticălósa de notărésă mĭ-a luat vorba, că aveam de gând sĕ-i mulţumesc şi sĕ-i ḑic: Pe noi sĕ ne iertaţĭ, că de... ca la ţéră...

(„Conv. Lit.") *I. A. Bassarabescu.*

pre viitorul aeronauticei. Inainte de prelegere, şeful cabinetului militar Hahnke, din însărcinarea împĕratului Wilhelm, a distins pe contele Zeppelin cu ordinul vulturului roşu cl. I.

Bilanţul comercial al lumii. Renumitul statistician frances *Picard* a făcut o statistică generală asupra circulaţiei mărfurilor din lumea întrégă şi a constatat, că comerciul se urcă an de an cu 10%. Un capital uriaş e plasat în mărfurĭ. La locul cel dintâiŭ stă Anglia, care a vêndut mărfurĭ în valóre de 20·5 miliarde francĭ; urméză Germania cu 11·35 miliarde francĭ; Statele-Unite cu 9·8 miliarde, Francia cu 8·67 miliarde, Olanda cu 6·7 miliarde, Rusia cu 5·5 miliarde, Austro-Ungaria cu 4·29 miliarde, Belgia cu 4·21 miliarde, Elveţia cu 1·90 miliarde, Italia cu 2·94 miliarde şi Spania cu 1·66 miliarde. Circulaţia totală a acestor state pe 1899 face aşa dér 77·2 miliarde francĭ, mai mult cu 7 miliarde ca în 1897.

O fiorósă dramă familiară s'a întêmplat de curênd în Liptódovallo. Lucrul s'a întêmplat astfel: Ţĕranul Mateiŭ *Drb* sosì acasă dela un têrg de ţéră, unde vêndù o părechiă de boi cu 600 coróne în bancnote. Ţĕranul puse banii pe masă şi eşi pe un moment afară; în timpul acesta un băiat de 3 anĭ a luat fórfecile şi a tăiat bancnotele. Tatăl vĕḑênd, la reîntórcere, bancnotele tăiate, s'a înfuriat într'atâta, încât şĭ-a luat băiatul, l'a dus în curte şi cu sĕcurea i-a tăiat gâtul. Nevasta, care scălda în bucătăria o copiliţă de un an, a alergat şi ea afară. Când şĭ-a vĕḑut copilul scăldat în sânge, numai decât a căḑut mórtă la pămênt. In timpul acela, copila, care a rĕmas singură în baie, s'a înecat în apă. Vĕḑênd tóte acestea tatăl, desperat a mers în casă şi s'a spânḑurat de grindă. Astfel în câte-va óre o familiă întrégă s'a stins într'un mod atât de înfiorător.

5. **Efect sigur vindecător.** Toţĭ aceia, carĭ sufer de nemistuire, lipsă de apetit, séu stomacul nu le funcţioneză regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafurĭ scidlitz ale lui Moll.* Preţul unei cutii 2 cor. Se trimite dilnic prin postă cu rambursa, de farmacistul Moll, liferantul curţii din Viena Tuchlauben 9 In farmaciile din provincia sĕ se cĕră preparatul A. Moll, provĕdut cu marca de contravenţiă şi subscriere.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Inaintarea Burilor în Capland l'a băgat în rĕcorĭ pe lordul *Kitchener*. Asta o dovedesce cel puţin scirea cea mai nouă, după care lord *Kitchener a evacuat jumetatea sudică a statului Oranje*; a lăsat în părăsire Rouxville, Smithfield, Wepener, Fauresmith, Booshof, şi Hoopstad şi tóte trupele le-a concentrat în *Bloemfontein* şi *Pretoria.*

Kitchener a luat mĕsura acésta mai întâiŭ pentru-că liniile ferate, ce duc la cele două capitale bure, sunt espuse în tot momentul pericolului şi era temere, că Burii tăind legătura liniei ferate, vor isola total garnisónele englese mai micĭ de cele două tabere principale. Mai departe Kitchener are de gând sĕ trimită în Capland tóte trupele de care se póte lipsi.

Scirea despre aceste disposiţiunĭ militare o aduce *„Neue Hamburger Zeitung“* într'o telegramă, ce i-se trimite din Londra. Tot-odată i-se vestesce acestei foi, că Burii ţin ocupat în interiorul Caplandului platoul *Karrao.* Ei se adună în munţii *Zour* şi atrag pe Africanderii din districtele sudice.

Corpul de armată vestic al Burilor a ocupat *Kalvinia* şi a pĕtruns până la rîul *Doorn.* O altă trupă, care a trecut prin Sutherland, este în înaintare. Frontul Olandesilor resculaţĭ a pĕtruns prin pasul Grey până la *Piquetberg* şi a ajuns la 75 mile englese de Capstadt. O altă trupă puternică de Burĭ a trecut graniţa dela *Aliwalnorth* şi *a ocupat Jamestown.*

Intr'aceea în Transvaal a rĕmas *Botha* şi *Delarey*, care stă cu trupa sa în munţii Magalies şi ţine mereu în şac garnisóna englesă din Pretoria. *Dewett* se află în apropierea liniei ferate Rhenoster.

Rĕscumpĕrarea felicitărilor de Anul nou.

Sibiiu, 9 Ianuarie v. 1901.

Mult Onorată Redacţiune! La cassa „Asociaţiunei pentru literatura română şi cultura poporului român“ au mai contribuit pentru fondul *Casei Naţionale* în scopul rescumpĕrării felicitărilor de Anul-Nou, P. T. Domnii:

Dr. Pompiliu Isac advocat (Sibiiu) cor. 10. D-şóra Victoria Joandrea, învĕţătóre (Sibiiu) cor. 2. Dr. Isidor Pop, advocat (Lugoş) cor. 5. Nicolau şi Ioan Racoţa, medic (Şeica-mare) cor. 5. Nicolau Moldovan, adm. protop. (Nocrich) cor. 2. Ioachim Muntean, paroch (Gura-rîului) cor. 2 George Maxim deHöchstenberg, maior. î. p. (Sibiiu) cor. 4. George M. Corcheşiu, primar (Câmpenĭ) cor. 2. Elia Pap, înv. pens. (Şomouta mare) cor. 2. Dr. Iosif Gall (Lucareţ) cor. 20. Dr. Zosim Chirtop, advocat (Câmpenĭ) cor 10. Sever de Barbu, comptabil (Reghinul săs.) cor. 5. George Dănilă, primar (Hunedóra) cor. 2. Nicolau Macrea comptabil (Hunedóra) cor 2. Dr. Octaviu Russu, advocat (Sibiiu) cor. 5. Ioan cav. de Puşcariu. septemvir. î. p. (Bran) cor. 10. Ilariu Muciu-Urechia, amploiat (Sibiiu) cor. 5. Dr. Leo Parasca, medic (Haţeg) cor. 5. Constantin Cothişel, preot (Certege) cor. 5. Dumitru Banciu, farmacist (Sĕlişte) cor. 3. Eliseu I. Dan, paroch (Borgosusenĭ) cor. 2. Moise Brumboiu, (Tohanul vechiŭ) cor. 2.

Dir. desp. „Deşiŭ“ al Asoc. a colectat cor. 60, şi anume dela: Dr. Teodor Mihali, adv. dir. exec. (Deşiŭ) cor. 10. Mateiŭ Popu (Ocna Deşiului) cor. 2. Dr. Liviu Micşa, advocat cor. 5. Augustin Pintea, cor. 2. T. Herman, protop. cor. 4. Dr. Clemente Barbu advocat cor. 5. Dr. Ioan Cherecheş, advocat (Deşiŭ) cor. 5. Gregoriu Puşcariu, protopop (Beclean) cor. 2. Dr. Alexandru Vajda (de present în Clujiŭ) cor. 5. Georgiu Gradovicĭ, advocat (Deşiŭ) cor. 4. Dr. Ioan Vajda, (Olpret) cor. 5. Alexandru Opriş, cor. 1. Iuliu Pop, cor. 1. Cornel Berceau, cor. 2. Dr. Ioan Şliam advocat cor. 5. I. Popu (Deşiŭ) cor. 2. Au mai contribuit d-nii: Dr. Alexandru Mocsonyi (Birchiş) cor. 20. Dr. Eusebiu R. Roşca, dir. semin. (Sibiiu) cor. 3. Familia Petru I. Comşa Sĕlişte) cor. 5. Dionisie Florian, căpitan c. şi r. Reg. de Inf. 85 (Lőcse) cor. 2. Ioan Brotea, preot (Matefalva) cor. 1. D. R. Cordescu, cor. 3. şi Silvia Cordescu, cor. 1. (Fofeldea).

Au încurs în total până acum cor. 355.

Dr. C. Diaconovich.

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

Tinerimea română din Lugoş învită la petrecerea, care se va ţine în *preséra anului nou*, Duminecă în *13 Ianuarie st. n. 1901*, în sala hotelului „Concordia“. Program: I. Piesa teatrală: „Inimicul sócrelor“. II. Tombola. III. Dans. Inceputul la 8 óre séra. Preţul de întrare: de persónă 1 cor. 20 fil. de familiă 3 cor. Venitul curat e destinat „Reuniunei române de lectură din Lugoş“, Comitetul: president. Caius Bredicean, casar Ioan Harambaşa, secretar Constantin Tuneiu. Membrii: Virgil Bejan, Lad. Vasilie Bradicean, Ioan Cadariu, George Carabaş, Ioan Cimponeriu, Dimitrie Galiciu, Cornel Gîndu, Coriolan Grădinar, Constantin Ignea, Nicolae Ioanovits, Dr. Cornel Jurca, Petru Maieru, Dr. Tit Mălaiu, Dr. Pompeius Marcu, Dr. Cornel Pop, Dr. Nicolae Petrovicĭ, Iulius Petrovicĭ, Romulus Radu, Teodor Radu, Aurel Sabo, Emil Sfeticu, August Silvassy, Ioan Stoian.

*

Tinerimea română din Şard va da o producţiune declamatorică teatrală, la *13 Ianuarie 1901* în Edificiul şcólei gr. cat. de loc. Venitul curat e destinat pentru fondul şcólei române gr. cat. din Şard. Inceputul la 7 óre séra. — *Comitetul arangiator.* Preţul de întrare: de persónă 80 fil.; de familiă de trei persóne 2 corone. Oferte marinimóse se vor primi cu mulţămită şi se vor cuita pe cale ḑiaristică. Program: 1. Sună buciumul, cor în două vocĭ esecutat de elevii şcólei. 2. Rugămintea din urmă, poesiă de Coşbuc declamată de * * *. 3. a) Sum vênător, b) Câută cucul, esecutate de elevii şcólei. 4. Prolog de Iosif Vulcan. 5. Trei doctorĭ, comedie localisată de Virginia Vlaicu. „Căluşerul“ şi „Bătuta“ jucate de elevi de şcólă. Dans.

*

Reuniunea română de cânt din Năsĕud învită la *concertul* împreunat cu *representaţiune teatrală* şi urmat de dans, ce se vor aranja în Năsĕud Duminecă în *13 Ianuarie* st. n. 1901 în sala de gimnastică. Inceputul la $7\frac{1}{2}$ óre séra. Preţul întrărei de persónă: pentru membrii activĭ şi ajutătorĭ 1 cor. pentru nemembri 1 cor. 60 fil. Venitul curat e destinat pentru fondul reuniunei. Oferte marinimóse se primesc cu mulţămită şi se vor chita publice.

Programa: 1. „Hora Dobrogeana“, cor mixt de M. N. Spacovicĭ. 2. „Serenadă“, cuartet solo de Marschner. 3. „Il. Bacio“, de L. Arditi, vals esecutat cu vocea de d-şóra Estella Luchi şi acompaniată cu vióra prin d-l A. Rusu, aranj. de E. Ştefănuţ. 4. „Cântec poporal“, cor mixt, aranj. de E. Ştefănuţ. 5. „Intocmai“, comediă într'un act, trad. de Z. Hodoş. 6. a) „Nunta ţĕrănéscă“, b) „An vechiu“, „An nou“, tipurĭ vii. 7. „Marşul lui Mihaiŭ Eroul“ de I. Vidu. cor mixt, acomp. cu harmoniu prin d-şóra Lucreţia Moisil. La urmă dans.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care învităm pe toţi amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne; pe şése lunĭ 12 coróne; pe treĭ lunĭ 6 coróne; pe o lună 2 coróne.

Pentru România şi străinătate: pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se póte face mai uşor prin *mandate postale.*

Administraţiunea.

NECROLOG. ***Roma Victoria Vassiu*** n. Lucaciu a rĕposat în 2 Ian. a. c. st. n. la 8 óre séra după grele şi îndelungate suferinţe, şi după împărtăşirea cu sfintele darurĭ cerescĭ în etate de 21 anĭ, ér a fericitei sale căsĕtorii în al 5-lea. Rĕmăşiţele pămêntescĭ au fost aşeḑate în 4 Ianuarie la 2 óre după amiéḑĭ, în cimiterul gr. or. a comunei Petrilla. Pe rĕposata o jelesc: Jalnicul soţ Ioan Vassiu, notar cercual. George Lucaciu, ca tată. Ioan Vassiu, cu soţia Maria Nemeş, ca socrii.

SCIRI ULTIME.

Belgrad, 10 Ianuarie. Ex-regele Milan a dat o proclamaţiă sediţiósă către Sêrbii din regat, în care 'i îndémnă sĕ-şĭ scuture cătuşele, ce le sunt puse pe mânĭ şi sĕ-şĭ reia libertatea acţiunei. Proclamaţia ḑice între altele: „Nu alegeţĭ armele în contra acelora, carĭ duc orbiş spre prăpastiă ţéra. Eu voiŭ fi gata totdéuna, ca la cel mai mic semn sĕ fiu la voi“. Poliţia de aicĭ a secuestrat mii de esemplare din acéstă proclamaţiă. — Aderenţii lui Milan rĕspândesc în şirurile armatei scrisorĭ autografe de ale lui Milan, în carĭ provócă armata sĕ se rescóle. Printre popor se împart chipurĭ representând pe principele Muntenegrului întrând în fruntea unei armate rusescĭ în Belgrad.

Londra, 10 Ianuarie. O telegramă ce o primesce „Daily Mail“ din Capstadt anunţă, că lupta în colonii va dura lunĭ întregĭ. Situaţia e fórte critică.

Haga, 10 Ianuarie. *Dewett* e gata de a năvăli şi el în Capland, ca sĕ organiseze rescóla Olandesilor.

Londra, 10 Ianuarie. Se comunică din Peking ḑiarului „Daily Mail“, că Rusia a propus o nouă convenţiune avênd de scop de a remite linia Tien-Cin-Schankaiwan nominal acţionarilor englesĭ, dér de a-o pune de fapt sub controlul politicei rusescĭ. Mareşalul de Waldersee a refusat sĕ semneze acéstă convenţiune fără consimţĕmêntul guvernului engles, care se opune la acésta.

Capetown, 10 Ianuarie. Legea marţială a fost proclamată la Calvinia, Clanvilliam, Piquelberg, Malmerlsburg Tallogh, Paarl şi Stellenbasch.

DIVERSE.

O profeţiă pe anul 1901. Renumita profetă din Paris, d-na Lay-fondvielle, cunoscută în Francia sub numele de „Pithia modernă“, profeţesce despre rĕsboiul din Transvaal, că va dura încă mult şi Burii vor eşi învingĕtorĭ. Doi beliducĭ mai distinşĭ vor face minunĭ. Burii vor sĕ rĕmână pe deplin independenţĭ şi mai bucuros vor muri până la unul, decât sĕ ajungă sub egemonia Angliei. Nicĭ cu ideile consiliului de pace nu se pré pot împăca cei din Transvaal. Regina Angliei la stăruinţa unora din jurul ei şi mai ales din punct de vedere uman, este aplecată a şĭ retrage pe încetul trupele din Africa de sud şi a încheia o pace echitabilă cu Transvaalul. Poporul engles încă e sătul de atâta rĕsboiŭ. Intervenţiunea păcii va porni mai întâiŭ dela curtea ruséscă. Preoţimea ruséscă îşĭ dă silinţele a îndupleca pe Ţar sĕ priméscă pe preşedintele Krüger. Ţarul, ce-i drept, se retrage, deóre-ce nu vré sĕ se strice cu Anglia, el iubesce pacea şi încunjură orĭ-ce conflict, dér în sfêrşit totuşĭ va asculta de dorinţa înaltului cler. Despre rĕsboiul chines ḑice, că nu se va mai întêmpla nimic important; rĕsboiul de altcum s'a terminat. Despre anutimpurĭ profeţesce, că în Iulie şi August vor fi marĭ căldurĭ. In Septemvrie şi Octomvrie vor fi marĭ esundărĭ, carĭ vor pustii oraşe întregĭ. In anul 1901 se vor întêmpla multe catastrofe pe linia ferată; va arde un teatru mare şi mai multe fabricĭ marĭ. Afară de acésta mai profeţesce, că vor fi asasinaţĭ mai mulţĭ bărbaţĭ distinşĭ de stat şi se vor schimba multe guverne.

Sarea—mijloc de a lungi viaţa. Din America, patria invenţiunilor, sosesce scirea sesaţională, că unor medicĭ de acolo li-au succes a afla mult căutatul „elixir“ de viaţă. Şi acest mijloc într'adevĕr atât e de uşor de găcit încât omul se miră, cum de s'au căznit atâta învĕţaţii până i-au dat de urmă. Acela este *sarea comună*, care nu póte lipsi din nicĭ o casă.

Sarea de bucătăriă, după cum spun profesorii Loebs şi Dr. Lingles, nu numai că ajută funcţiunii inimei, ci e în stare a pune din nou în acţiune inima, care a încetat de a bate. Cei doi profesorĭ au încercat acésta la pescĭ şi la alte animale şi încă aşa, că le-au întrodus în sânge soluţiune de sare şi resultatele au fost peste aşteptare de bune. Se mai ḑice, că în Chicago trăesce un bĕtrân numit Vandercook, care a împlinit 92 de anĭ şi dela etatea lui de 45 de anĭ s'a obicinuit a lua de două ori pe ḑi câte o dosă de sare comună, aşa că astăḑĭ nu se póte lipsi de ea. Că el a ajuns la o aşa vêrstă înaintată, numai sării are a-i mulţumi.

Nu-i mirare. Un politisant întrébă: De ce la noi în Austria merg tóte strîmb? — „Scherer“ (fóia umoristică) rĕspunde: „Fiind-că tótă politica nóstră se face de ómenĭ cu nasurile încârligate (Jidovĭ) şi de cei cu cârjĭ încârligate (episcopii catolicĭ.)

Jidovul la Chinesĭ. Vecinul: „Ei, d-le Kohn, ce auḑĭ dela fiiul d-tale, care se află în China? Nu-i ducĭ frica? — Kohn: „Frichi am avut, dér de lipsă, ḑic ḑĕu, n'a fost. Ascultă ce-mĭ scrie fiiul meu: Cum m'am apropiat de Boxerĭ, de frică am strigat chit am putut „wei-hei-wei“ şi aşa toţĭ Chinesii m'au ţinut, că sunt de ai lor“.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Reductor responsabil: ***Traian H. Pop.***

„Călindarul Plugarului“

pe anul comun 1901,

se póte procură dela Tipografia A Mureşianu din Braşov.

„Călindarul Plugarului“ întră în anul al IX-lea, cuprindênd: In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sĕrbătorile şi alte ḑile schimbătóre; Calculul sĕrbătorilor mai marī; Posturile etc. Urméză partea strict calendaristică: cele 12 lunī ale anului cu sfaturī pentru plugarī şi semnele de timp după calendarul de 100 de anī.

Urméză Genealogia domnitorilor; Tabele telegramelor şi postale; Competinţe de timbru şi taxe; Scala timbrelor; apoi Têrgurile din Ardeal, Bănat şi Ţéra unguréscă după datele oficióse îndreptate şi publicate de ministrul de comerciū.

In *partea literară* se găsesc bucăţī alese: Cântec (poesiă de G. Coşbuc); Ostaşilor Românī (P. Dulfu); Dorobanţul (G. Coşbuc); Crainicul primăverei (Sân-Petreanul); Testamentul lui Moş-Cârlig, schiţă de I. C. Panţu; o frumósă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbla pe pămênt; Cuvinte înţelepte ş. a.

In *partea economică*: Lucrarea pămêntului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijile de avut la hrănirea vitelor; Hrana ţĕranului şi crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pómelor.

Economia casnică: Prăsirea curcilor; Clocirea şi crescerea puilor de găină; Conservarea ouĕlor. Urméză felurite *poveţe* tot din sfera economiei casnice.

In fine o interesantă istorisire despre Ciudăţeniile trăsnetului.

De astă-dată „Călindarul Plugarului“ cuprinde ilustraţiunile: edificiul gimnasiului român din Braşov şi sala festivă a acestui gimnasiu.

Călindarul costă **25** crucerī séu **50** de banī esemplarul, (+ 5 banī porto postal.) **Vêndĕtorilor se dă rabat** cuvenit.

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Ianuarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.15
Renta de coróne ung. 4%	92.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.—
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	100.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonurī rurale ungare 4%	91 60
Bonurī rurale croate-slavone	92.75
Impr. ung. cu premii	166.75
Losurī pentru reg. Tisei şi Seghedin	140.25
Renta de argint austr.	98.30
Renta de hârtie austr.	98.20
Renta de aur austr.	117.20
Losurī din 1860.	136.75
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 98
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	668.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	664.—
Napoleondorī	19.14
Mărcī imperiale germane	117.65
London vista	240.55
Paris vista	95.82½
Rente de coróne austr. 4%	98.30
Note italiene	90.80

Cursul pieţei Braşov.

Din 11 Ianuarie. 1901.

Bancnota rom.	Cump.	18.72	Vênd.	18.80
Argint român.	Cump.	18.—	Vênd.	18.10
Napoleond'orī.	Cump.	19.—	Vênd.	19.12
Galbenī	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescī	Cump.	127.	Vênd.	—.—
Mărcī germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescī	Cump.	10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

In Stupinele Braşovului, (Méhkert, Brassó), **se află de vêndare**

FÊN BUN.

Se vinde şi pe aşteptare. Informaţiunī, la d-l capelan din Stupinī, **Ioan L. Maximilianu.**

2—10.1210.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London sw.

Pastilele-Hämatin

contra anemiei şi deb lităţi corporale,

ale

Farmacistului A. Thierry,

sunt mijlocul cel mai bun pentru delaturarea lipsei de sânge, a galbinărei şi a bólelor împreunate cu acestea. Nu trebuesc folosite vinurī grele feruginóse, ce irită nervi stomacului, ci pastilele nóstre, care se pot uşor asimila. Fie-care cutie trebue se pórte subscrierea a producentului. O cutie franco cu posta **4 corône.**

Trimite după asignarea preţului:

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik

in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

AVISO.

De sf. serbătorī recomand **ciorapi** fórte bunī şi ieftinī, **manuşi**, — fabricat propriu — precum şi **tricotagiurī, albiturī, cravate** etc.

Rogându-mĕ de o cercetare numĕrósă, sunt cu tótă stima

S. WILK

Deposit de impletiturī mehanice G. Foith

Têrgul pómelor 18. 1204,5—10.

CADOURĪ

pentru sfintele sĕrbătorī de Crăciun şi anul nou

Recomandă **E. MANSBERGER** ciasornicar

Braşov, Strada Porţiī Nr. 32

depositul sĕu bine asortat de

Ceasornice de buzunar din Helveţia

precum şi tóte felurile de **ceasornice** de părete, **pandule, ceasornice cu carilon,** ect.

Cu preţurī ieftine şi garanţă reală.

(6—?)

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, décă flăcare cutiă este provĕḑută cu marca de apĕrare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al **Prafurilor-Seidlitz de A. Moll** în contra greutăţilor celor mai cerbicóse la **stomach şi pântece**, în contra cârceilor şi acrelei la stomach, **constipaţiunei cronice**, suferinţei de ficat, **congestiunei de sânge**, haemorhoidelor şi a celor mai diferite **bóle femeesci** a luat acest medicament de casă o rĕspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. — **Preţul unei cutii originale** sigilate Corône 2.—

Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorescă.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabilŭ numai, décă fiecare sticlă este provĕḑută cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll.**

Franzbranntwein-ul şi sarea este fórte bine cunoscută ca un **remediu poporal** cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de **şoldină şi reumatism** şi a altor urmări de rĕcelă. **Preţul unei sticle originale plumbate,** Corône **1.80.**

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea raţională a pelei, cu deosebire pentru copii şi adulţī. **Preţul unei bucăţī** Cor. —.40 Cincī bucăţī Corône **1.80.** Fie-care bucată de săpun, pentru copii este **provĕḑută cu marca de apĕrare A. Moll.**

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectueză ḑilnic prin rambursă postală.

La deposite sĕ se cĕră **anumit** *preparatele provĕḑute cu iscălitura şi marca de apĕrare a lui A. MOLL.*

Deposite în Braşov: la d-nii farmaciştī **Ferd. Jekelius, Franz Kellemen** şi engros la **D. Eremia Nepoţii, Teutsch & Tartler.**

—*

ANUNCIURI

(inserţiuni şi reclame)

sunt a se adresa subscrisei administraţiuni. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orī.

Administr. „Gazetei Trans.“

Deposit

de

LEMNE DE ARS

Drumul Gărei nr. 9.

Lemne de fag întregi (blane) sau ferestreite şi crepate, duse acasă se capĕtă la subscrişii cu preţurī ieftine

ERNST JECKEL
Str. Hirscher 19.
Telefon nr. 208.

JULIUS TEUTSCH
Drumul Gărei 9.
Telefon nr. 122.

Tragerea astăḑī.

Numai pentru 40 de fileri (bani)

să póte căstiga la 12 Jannarie anul 1901

căstiguri de: 10.000

1000, 500 corone etc, etc,

Cu totul sânt 1311 de căstiguri la

Lotteria „CASA STUDENTILOR“.

Losuri să pot căpota pretutindinea.

A V I S.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reinoiri şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei lunī.

Domnii abonaţī sĕ binevoiască a arăta în deosebī, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se aboneză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“